

KOMPAS

SBOŘOVÝ LIST CÍRKVE BRATRSKÉ V BRNĚ, KOUNICOVA 15

Ročník XXVIII • březen • 2022

SOUZNĚNÍ V BRNĚ

JAN BALCAR
ZE ŽIVOTA MLÁDEŽE

PROGRAM NA BŘEZEN 2022

2	Kalendárium	
3	Úvodník	Josef Vávra
5	Sborová kronika	Jaroslav Štigler st.
5	Ze života Diakonie	Noemi Komrsková
6	Zasněžená kontemplace	Josef Vávra
8	Z jednání staršovstva	
10	Ze života mládeže	Adéla Bischofová
12	Jsme v Božích rukou	Suliko Česneková
13	Letopisy	Josef Vávra
14	Jan Balcar	Tereza Vinterová
16	Březen v našem sboru	staršovstvo

Fotografiemi a ilustracemi do tohoto čísla přispěli: David Fajfr, Adéla Bischofová, Michal Křipač, Noemi Komrsková a webové stránky. Grafika Jára.

SBOR CÍRKVE BRATRSKÉ

Brno Kounicova 15;

kazatelé:

Karel Hůlka (tel.: 604 991 260)

Daniel Komrská (tel.: 777 004 861)

kancelář sboru (Lydie Křipačová):

v úterý (17 až 19) – tel.: 530 342 302

<https://www.facebook.com/cirkev.bratska.kounicova>

Pobočka Diakonie:

Noemi Komrsková – tel.: 777 004 821

Kalendárium

1. 3. 1457 – tradiční datum založení Jednoty bratrské v Kunvaldě.
2. 3. – **Popeleční středa** – začátek čtyřicetidenního postního období před Velikonocemi.
2. 3. 1282 – umírá sv. Anežka Přemyslovna. ✿
2. 3. 1912 – v Divákách u Břeclavi umírá spisovatel a dramatik Vilém Mrštík.
3. 3. 1912 – v Klenečné u Havl. Brodu narozen pozdější opat břevnovského kláštera Vít Bohumil Tajovský. ✿
5. 3. 1717 – ve Węgrowě u Siedlic (dn. Polsko) narozen poslední starší Jednoty bratrské v Berlíně Jan Teofil (též jako Johann Gottlieb) Elsner, vydavatel bratrského kancionálu z roku 1753 a mnoha Komenského spisů.
5. 3. 1962 – v Praze zemřel hudební skladatel a dirigent Otakar Jeremiáš.
9. 3. 1422 – v Praze popraven husitský kněz a vůdce Jan Želivský.
9. 3. 1662 – v Lysé nad Labem narozen František Antonín hrabě Špork, šlechtic a významný mecenáš umění, zakladatel hospitalu ve východočeském Kuksu.
13. 3. 1922 – v Pusté Rybné umírá Josef Baštecký, evangelický básník, učitel a nakladatel, autor textů řady písní z našeho kancionálu.
13. 3. 1922 – v Brně narozen profesor klasické filologie na Masarykově univerzitě Radislav Hošek.

► pokračování na straně 9

KOMPAS

Sborový list Sboru Církve bratrské Brno, Kounicova 15

Vychází vždy na začátku nového měsíce pro vnitrosborové účely. Uzávěrka příštího čísla 24. 3. 2022. Příspěvky dodané po uzávěrce nemusí projít redakční úpravou. Přípravují: Lenka Broklová (broklova@volny.cz), Petr Raus (petr.raus@cb.cz), Josef Vávra (gon@email.cz), David Fajfr (david.fajfr@seznam.cz), copy Martin Kulísek. Příspěvky možno posílat též na výše uvedené e-mail. Děkujeme.

Rád bych se s Vámi podělil o něco, co ve mně nějakou chvíli rezonuje. Začalo to před několika lety, když jsem se zúčastnil duchovních cvičení s bratislavským sborem. To místo, kde jsme byli, se nazývá Mariánka. Při jedné procházce se mi tam stala poměrně nepříjemná věc. Hořká pachut' ve mně zůstává do dnes. Byla tam oblast, kde si bohatí lidé stavěli krásné rezidence. Všude byly známé nepříjemné cedulky „Soukromý pozemek“. Někde už domy stály, někde byly jen prázdné parcely. Přes jednu takovou parcelu jsem chtěl přejít do lesa. Parcela byla na svažitém terénu a já jsem neviděl, že na protější straně je parcela oplocená a nejde tam projít. Přecházel jsem tedy parcelu, a když jsem uviděl plot, tak jsem se otočil, rozhlédl se a sešel dolů k silnici. Po silnici jsem se vracel k místu, kde jsme byli ubytováni. Po chvíli mě předjelo auto, vytlačilo mě ze silnice a z auta vyskočil mladík, který se do mě zostra pustil. Co jsem na té parcele dělal, jestli jsem tam nechtěl něco ukrást a že zavolá policii atd. Stál jsem tam jako zmoklá slepice. Omluvil jsem se mu, že jsem vstoupil na jeho pozemek, ale zjevně mu to nestačilo. Všechno ve mně vřelo. Já, takový slušný vzdělaný člověk, právě zbožně rozjímající a on se mnou zachází jako s nějakým pobudou. Zmohl

jsem se akorát na to, že jsem mu řekl, ať klidně zavolá policii. Nakonec se vykřičel, zjevně byl plný strachu, a odjel. Na jednu stranu měl pravdu, skutečně jsem tam neměl co dělat, na druhou stranu to však pěkně přehnal, alespoň podle mě. Ve mně zůstal tíživý pocit hořkosti a nespravedlnosti. Kdyby jen věděl, do koho se to tak pustil.

Letos jsem se v lednu zúčastnil dalších duchovních cvičení. Z našeho sboru jelo více lidí a já jsem to s organizátory domlouval. Když jsme přijeli na místo, hrnul jsem se ke slečně, která nám přidělovala pokoje. Nahlásil jsem jí jméno a po chvíli hledání mi rozpačitě sdělila, že mě tam nemá zapsaného. Jak to? Vždyť jsem se hlásil jako jeden z prvních! Vždyť jsem to pro všechny domlouval! Vždyť nejsem jen tak někdo! Známe se s Katkou, která duchovní cvičení vedla! Že zrovna já jsem jim vypadl?! Nakonec mi pokoj sehnali. Byl ale mimo hotel, v takových buňkách. No to to ale pěkně začíná! Nakonec se podařilo, že jsem mohl mít i pokoj na hotelu, protože někteří účastníci nepřišli. V duchu jsem se sám divil, jak moc mi to všechno vadilo a trochu jsem se za to i styděl. Copak jsem někdo víc než ostatní?

Každý den jsme měli několik textů k rozjímání. Jeden z nich byl o nemocné ženě,

kteřá se jen zezadu dotkla Ježíšova roucha v naději, že bude uzdravena. A stalo se. Bylo to zrovna ve chvíli, kdy Ježíš se zástupem spěchal do domu muže jménem Jairo, který byl představeným synagogy, aby uzdravil jeho nemocnou dceru, která umírala. Pán Ježíš se zastavil a důsledně dohledal tu ženu, která se ho dotkla. Asi to zabralo dost času. Jairo musel být hodně nervózní. Vidíme, jak Ježíš dal přednost ženě, která byla úplně na spodních příčkách společenského žebříčku, před představeným synagogy. Uvědomil jsem si, že před Pánem Bohem nemáme nikdo přednost před těmi druhými. (U Boha není přijímání osob.) Nikdo nemáme nárok na přednostní přijetí u Pána Ježíše.

Dalším zajímavým textem, nad kterým jsme rozjímali, byl příběh Jonáše. Jonáš byl velice zajímavý týpek. Jeho „image“ byla pro něj důležitější než životy mnoha tisíců lidí. Taký to Pánu Bohu pěkně zostrá pověděl. Pán Bůh ho však rychle usadil. Jonáš hodně dbal na svoji pověst proroka, na svoji důstojnost.

Jak je to s námi, jak moc nám záleží na našem „Já“, na tom, kdo jsme a co znamená? Jak reagujeme, když s námi někdo, třeba omylem, nejedná, jak se patří s úctou? Uvědomuji si, jak moc jsem postižený pocitem, že mám na něco nárok. Velice často to ve mně vyvolává hodně nepřátelské myšlenky, když se se mnou nejedná, jak se patří. Hned mě napadají myšlenky, jak to druhým vrátit: „Jen počkej, až budeš něco potřebovat...“ Uvědomil jsem si, jaký byl Pán Ježíš. *Způsobem bytí byl roven Bohu a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt a to smrt na kříži.* (Fp 2,6–8)

Dovedeme si představit, jaké to bylo sebezapření? Když si uvědomím, jak mě rozhodily ty situace, které jsem uváděl na začátku tohoto zamyšlení, vůbec to nemá srovnání s tím, co podstoupil Pán Ježíš pro mě, pro každého z nás.

Vzpomínám na dobu, kdy jsem chodil do mládeže. Na stěně jsme docela dlouhou dobu měli takový obraz. Byl na něm velký kříž a přes něj mnohokrát napsáno JÁ, JÁ, JÁ. Rozumím tomu tak, že to znamená, že abych mohl následovat Pána Ježíše, pak je třeba, aby spolu s ním bylo ukřižováno moje JÁ. To JÁ, které vyžaduje úctu a důstojné zacházení od druhých, JÁ, které má pocit, že je něco víc než bratr vedle mě, než ten, kdo má nižší vzdělání než já, než člověk žebrající na ulici o pár korun, než člověk bez domova, než ten, který je ve vleku různých závislostí.

Možná někomu z nás Pán Bůh dal více než druhému, to ale neznamená, že jsem něco víc. To znamená, že Pán Bůh bude ode mě více požadovat.

Když se ozve naše JÁ a bude žádat lepší zacházení nebo se začne srovnávat s druhými, vzpomeňme si na Pána Ježíše.

Byl v opovržení, kde kdo se ho zřekl, muž plný bolesti, zkoušený nemocí, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržení, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech. Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku, jako ovce před stříhači zůstal němý, ústa neotevřel. Byl zadržen a vzat na soud... (Iz 53,3–8, CEP)

► Jaroslav Štigler st.

SBOROVÁ KRONIKA

BŘEZEN / 2022

*Důvěřuj Hospodinu celým srdcem,
na svoji rozumnost nespolehej.
Příslaví 3,5*

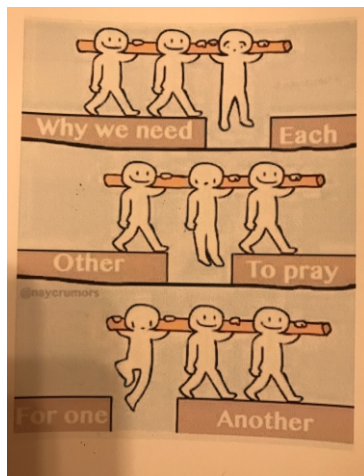
BLAHOPŘEJEME

kdy	komu	proč
1. 3.	bratru Jiřímu Káňovi z Brna	78 let
5. 3.	sestře Janě Láznické z Brna	82 let
15. 3.	sestře Vlastě Smutné z Brna	90 let
15. 3.	sestře Vlastimile Trávníčkové z Veselice	80 let
16. 3.	bratru Pavlu Dostálovi z Brna	85 let
24. 3.	sestře Cecílii Brančové z Brna	81 let
26. 3.	sestře Ludmile Doležalové z Brna	93 let
30. 3.	sestře Martě Koukolové z Hostěnic	79 let
30. 3.	bratru Františku Zvonařovi z Bohumilic	78 let

Ze života Diakonie

- ♦ Ted víc než kdy jindy si uvědomujeme, že potřebujeme jedni druhé. Tento pozdrav jsem dostala z Holandska, od našich dlouholetých přátel a pomocníků v Diakonii. Hledejme možnosti pomoci navzájem i Ukrajině společně.

Noemi Komrsková

Zasněžená kontemplace

Tento text vznikl v průběhu lednových duchovních cvičení jako výsledek meditační procházky zasněženou krajinou Vysočiny. Jde o otisk úvah, které mi běžely hlavou v průběhu této „poutě“ krajinou. Nečiním si nárok na nějakou jejich teologickou hloubku či korektnost, spíše jde o duchovně-filozofické střípky myšlenek, přesto věřím, že nesou určitou moudrost a poznání. Dovoluji si tedy je prezentovat s přáním a modlitbou, že snad někoho mohou oslovit. Pokud ne, klidně následující řádky s klidným svědomím přeskočte.

Víra je cesta v krajině času

Zasněžená polní cesta se ve slunečním světle vine krajinou. Ostrý vítr zleva. Jdu sám. Jdu v tichu. Stopy za mnou. Vítr žene návěje sněhu přes cestu a kolem mých nohou. Je to, jako bych se díval shora skrze mraky na zemi. Stopy za mnou zvolna mizí pod navátým sněhem. Co po nich zbude za půl hodiny? Jen mírné dolíky na cestě. Co po mně zůstane, co zůstane po mé víře, až vítr času zavane? Zůstane nějaký otisk v krajině času? Má víra jednotlivce význam *sub speciei aeternitatis* [pod zorným úhlem věčnosti]?

Víra je cesta, kterou někdo prošel. Některé její stopy jsou vidět i v historii, nezmizí. Jiné zapadnou, ale zůstávají skrytě přítomné. Udusávají zemi pod sebou, takže se další poutník již tolik nezaboří. Skrytě působí, skrytě mluví – tudy vede/vedla cesta dál.

Různé cesty – různé způsoby víry. Některé jsou jasné, aktivní, proplužené – tak se to teď dělá. Jiné jsou již skryté, zapadlé pod sněhem. Už nejsou využívány a byly opuštěny. A přesto v krajině zůstávají, prastaré cesty, jimiž kdysi víra člověka kráčela. Někdy je nutné cesty nově prošlapat, vést, vytvořit. Každá cesta má význam, vede-li správným směrem, a zároveň každá jednotlivá se nemusí hodit, využít. Jaké cesty jsou pro víru dnes? Využívat staré či vést nové? Kudy vede cesta od srdce člověka k Bohu?

Nové cesty. Tam, kde se původní cesty odchylují od směru, kde nestačí. Nohy se boří hluboko, jde se těžko tomu, kdo prošlapává novou cestu. Chce to sílu, vytrvalost a upřenost k cíli. Následovníci to budou mít už o trochu lehčí. Stopy jsou hluboké v no-

vém sněhu, půda je měkká. Jen pokud budou další následovat, skutečně vznikne nová cesta, jinak zmizí, byť jsou teď stopy hluboké.

Připojení se ke dřívější cestě. Nohy vybědnuou z hlubokého sněhu a hned se jde líp. Je jasný průběh cesty v krajině. Sluší se poděkovat těm, kteří ji šlapali přede mnou. Jejich úsilí a vedení pomáhá teď mně jít dál a lehčeji. Jejich cesta je teď i mou.

Mapy. Je dobré mít mapu, dává přehled o krajině a možnost plánovat. Bible je jako mapa. Sít' cest v krajině víry mezi závějeji času. Mapy lžou, říká se. Možná nejsou stoprocentně věrným zachycením terénu, ale pomáhají i přesto. Jsou cesty, které v mapách nejsou a jsou i takové, co jsou už jen v mapě. Cesty i mapy i krajina se mění. Cíl ale zůstává – návrat domů. Jako teď: v mapě je les, ale tady je teď rozsáhlá mýтина a cesta je rozježděná harvestory. Procházím úvozem mezi dvěma kopci klád, které ještě nedávno tvořily součást lesa. Dřevo omamně voní a zledovatělá rozbitá cesta klouže pod nohama. Krajina se mění, potřeby člověka se mění. Vlastně potřeby tak jako terén zůstávají zhruba stejné, ale mění se požadavky člověka. Pokud člověk zasáhne, za deset let tu znova bude růst les. Pokud nezasáhne, les se sám vrátí za třicet či padesát let. Co je to vzhledem k věčnosti? Ale pro poutníky za těch deset let ten rozdíl bude veliký. Je potřeba pomoci, aby i oni našli svoji cestu tam, kde člověk změnil krajinu a mapa proto „lže“. Jak hledat cestu tam, kde terén rozdrásal člověk? Obnovit krajinu podle mapy? Obnovit mapu podle nových cest? A co když nikam nevedou, ty lidské cesty, nebo vedou špatným směrem? Je třeba hledat a nalézat, třeba po střípkách, vnášet řád do chaosu. A neztratit ze zřetele směr.

Potok přehradil cestu. Podle mapy zde má být zpevněná cesta. Jenže zpevněná cesta

neznamená hned most. Navíc cesta zmizela pod vyjetými koleji harvestorů. Mapa nelhala, to selhaly mé předpoklady, špatné pochopení skutečnosti. A také krajina sama se kvůli zásahu člověka změnila. Temná hladina potoka se vlní mezi dvěma zvýšenými břehy. Po rozježděné cestě to bez zmáčení bot nepůjde. Tedy nezbývá než najít vhodné místo a skočit. Někdy je potřeba udělat skok víry, aby se člověk pohnul dál. Rozhodnout se a vrhnout se vpřed v naději, že Bůh pomůže. Mojžíš, David, Ester – ti o tom věděli své. Teprve na druhém břehu se můžeš otočit a vzdát díky – eben ezer. Při letu tě však drží pouze víra a naděje, nic nemáš jistého. To, že to zvládli druzí, ještě neznamená, že to zvládneš i ty, nebo že to bude snadné. Určitě ne, když je to poprvé. A není to vlastně vždycky trochu poprvé? Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky, každý skok je jiný. Ale vždycky jsi v rukou Božích. Skoč!

Nejistota. Někdy je cesta vpřed zřejmá. Někdy se ale vytratí a je třeba hledat mezi stromy, kudy by mohla vést. Jít „po citu“. I v životě víry je někdy potřeba jít „po citu“, nemáš všechno jasné a přehledné, chybí ukazatel – tam či tam? Ale pokud znáš Boha a sebe sama, je možné jít dál i bez jasné cesty. Jdeš podle toho poznání, které máš, s důvěrou, že Bůh povede správně. Možná není jediná cesta skrz les, ale projít může každý, kdo má správný směr a smysl pro to udržet jej. Různé cesty se krotí různě, ale udržíš-li celkový směr, dojdeš do cíle.

Návrat. Vynoříš se zpoza stromů a vyšplháš na cestu. Ujdeš jen pár kroků a náhle přicházíš k domovu. Trochu náhle, nečekaně. Je to příliš brzo? Je to pozdě? Kdo může posoudit správnost času? Na konci cesty, ať už přijde kdykoliv, je vlastně důležitá už jen jediná věc. Jestli jsi doma. Že jsi doma.

► Josef Vávra

JEDNÁNÍ STARŠOVSTVA

JEDNÁNÍ 14. a 28. 1. 2022 | BRNO

Přítomni: Petr Dadák, Karel Hůlka, Miroslav Křipač, Tomáš Nykodým, Lukáš Pacek, Jaroslav Štigler, Josef Vávra.

Omluven: Daniel Komrska

Jednání probíhala částečně v on-line režimu.

1. Rozhovor s kazatelem Pavlem Plchotem

V rámci hledání odpovědí na otázku představenou minulý měsíc, tedy jak se více otevřít svému okolí jako jednotlivci i jako sbor a jak dobře plnit své poslání, proběhlo v únoru jednání s bratrem kazatelem Pavlem Plchotem. Bratr kromě svého působení jako správce sboru v Praze-Dejvicích pracuje jako vedoucí celocírkevního Odboru pro obnovu sborů. V rámci této aktivity nabízí bratři sborům konkrétní podporu při hledání odpovědí právě na podobné otázky, jaké si klademe. Vycházejí pak ze zkušeností z jiných sborů a ze zahraničí. Konkrétní forma této pomoci je navržena jako víceletý program, kterému se sbor aktivně věnuje a který, ačkoliv sám konkrétní řešení neurčuje, může prakticky pomoci s jeho nalezením. Program má název Cesta obnovy a je k dispozici také na stejnojmenných stránkách www.cestaobnovy.cz.

Přemýšlíme, jakým způsobem by mohla být plánovaná rekonstrukce modlitebny doprovázena obnovou v našich srdcích. Tedy zároveň obnova sboru po materiální i duchovní stránce.

2. Noc kostelů 2022

Také letos se náš sbor účastní noci kostelů v pátek 10. června 2022. V případě, že byste měli zájem podílet se na organizaci večera ať už konkrétním programem, nebo pomocí s doprovázením návštěvníků, přihlaste se, prosíme, ve sborové kanceláři.

3. Pastorece, diakonie a praktická pomoc

V pondělí 7. 2. 2022 v 17 hodin proběhla další schůzka všech zájemců o pastorační, diakonskou a praktickou pomoc v našem sboru. Postupně tak dochází ke znovuoobnově některých činností. Pro všechny potřebné, kteří se nemohou účastnit společných shromáždění, jsou kromě rozhovorů k dispozici také tištěná a nahraná kázání a další literatura. Postupně se rozšiřuje také služba odvozu ke společným shromážděním autem pro všechny, kdo nemají příležitost sami si zajistit odvoz nebo využít hromadnou dopravu.

4. Stanice Bohumilice

V pondělí 28. února 2022 proběhlo setkání bohumilického a brněnského staršovstva. Tématem byl rozhovor o aktuální situaci na stanici, vzájemné pomoci

a také témata k modlitbám s důrazem na potřebné členy stanice. Diskutovány byly i další možnosti služby v nejbližší době.

5. Rekonstrukce modlitebny

Ve čtvrtek 3. února 2022 proběhlo v naší modlitebně výjezdní zasedání Stavebního odboru Církve bratrské, v rámci kterého si bratři prohlédli modlitebnu a projednali naši žádost o finanční podporu formou půjčky. Stavební odbor ocenil plánovaný rozsah rekonstrukce i její architektonický rozměr a poskytl další doporučení pro nadcházející práce. Rovněž předběžně přislíbil podpořit žádost o půjčku ve výši 5 mil. Kč, jejíž finální schválení bude rozhodnutím Rady Církve bratrské. V únoru také započalo rozesílání nabídek na spolupráci na financování naší modlitebny ostatním sborům naší církve. První půjčky touto formou již máme také předběžně přislíbeny.

6. Opatření pro setkávání v modlitebně

Vládní opatření od 10. února 2022 umožnila zrušit omezení posezení u kávy po nedělních shromážděních. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří jsou ochotni se na přípravě čaje a kávy podílet. Aktuálně však stále prosíme v souladu s vládními opatřeními:

- ♦ o ochranu nosu a úst pomocí respirátorů ve všech vnitřních prostorách,
- ♦ o doporučené rozestupy mezi členy různých domácností,
- ♦ o omezení návštěvy modlitebny, pokud trpíte příznaky respiračního onemocnění.

Stále zůstává tradiční on-line přenos pro všechny, kdo nemají možnost osobní účasti.

► *staršovstvo*

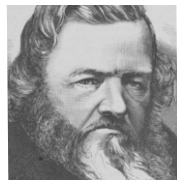
dokončení ze strany 2

KALENDÁRIUM

VĚCÍ DUCHOVNÍCH I SVĚSKÝCH

13. 3. 1942 – v Mauthausenu zavražděn filosof a profesor na Masarykově univerzitě Josef Tvrď.
14. 3. 1402 – Jan Hus se stává správcem a kazatelem v Betlémské kapli.
17. 3. – židovský svátek Púrim – oslava odvrácení genocidy Židů v Perské říši – celý příběh je podrobně popsán ve starozákonní knize Ester.
17. 3. 1882 – v Belle Paine v Iowě (USA) umírá katolický kněz, básník a filozof, spoluzakladatel Národní jednoty sv. Cyrila a Methoda (nynější Matice moravská) František Matouš Klácel.
17. 3. 1942 – v Praze zemřel spisovatel Josef Svatopluk Machar.
22. 3. 1832 – v německém Výmaru umírá německý spisovatel Johann Wolfgang Goethe.

březen 2022

František Matouš Klácel

22. 3. 1892 – v Rychnově nad Kněžnou narozen spisovatel Karel Poláček.
23. 3. 1882 – ve Vídni umírá český jazykovědec a literární historik Alois Vojtěch Šembera, který v letech 1830-1839 působil jako úředník na brněnském magistrátu. V roce 1838 objevil hrobku Karla st. ze Žerotína v Brandýse nad Orlicí.
24. 3. 1812 – v Brně zemřel sochař a štukatér Josef Schweigl, autor sochařské výzdoby v mnoha brněnských kostelech (katedrála sv. Petra Pavla, sv. Jakub, starobrněnský klášter, zábrdovický klášter a další).
25. 3. 1927 – v Praze zemřel kazatel Alois Adlof, první předseda naší církve.
27. 3. 1832 – v Horní Radechové u Náchoda se narodil Jan Balcar, jeden z duchovních otců zakladatelů dnešní Církve bratrské. 🌸
28. 3. 1592 – narozen Jan Amos Komenský, učitel, filozof a poslední biskup Jednoty bratrské (více informací o něm viz Kompas č. 11/2020)
29. 3. 1902 – v Praze narozen český režisér Martin Frič.
31. 3. 1462 – papež Pius II. zrušil platnost Basilejských kompaktát, čímž zrušil možnost přijímání z kalicha, který si husité vymohli na koncilu v roce 1436.
31. 3. 1732 – v rakouském Rohrau narozen skladatel Joseph Haydn.

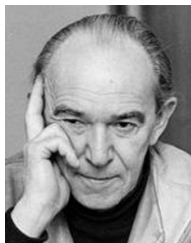
► *Josef Vávra*

Karel Poláček

Alois Vojtěch Šembera

Martin Frič

♦ Události označené 🌸 jsou rozvedeny v Letopisech (na straně 13).

Ze života mládeže

- ♦ Leden jsme v mládeži zakončili velmi stylově – na ledě! Byli jsme si spolu zabruslit a užili jsme si krásný společný večer.

vztahy NA JEDNÉ LODI

7. 2. - S PŘÍTELEM *Bilka Z*

14. 2. - RŮŽOVÁ MLÁDEŽ *♥*

21. 2. - S PARTNEREM *Jedličková*

28. 2. - SÁM SE SEBOU *Adela*

MLÁDEŽ HUKOT CB KOUNICOVA 15

ÚNOR 22

♦ V uplynulém měsíci jsme na začali nové téma, kterému se budeme věnovat až do března. Celá série se věnuje vztahům a má název „Na jedné lodi“ – s přáteli, s partnery, s rodinou a sourozenci, se sebou samým a Bohem. Na téma partnerských vztahů jsme pozvali hosty – manžele Jedličkovy z Třebíče, kteří s námi otevřeně diskutovali o budování vztahů a manželství. Na valentýnské pondělí měli všichni mládežníci za úkol přijít oblečení v červených a růžových barvách – všichni mládežníci to pojali velmi zodpovědně a někteří dokonce prohrabali šatníky svým maminkám a sestrám, aby ladili do růžova.

♦ Jednu z lednových sobot jsme s vedoucími strávili na „Pracovním dni týmů“, který pořádá Odbor mládeže pro vedoucí z celého regionu. Vzdělávali jsme se na téma krizové intervence a jak komunikovat s lidmi, kteří prožívají životní krizi, jak jim být správnou oporou a pomocí. Jsme velmi vděční, že máme příležitosti k růstu a že se můžeme ve své službě mladým lidem posouvat i na osobní úrovni.

za vedoucí mládeže
Adéla Bischofová

Jsme v Božích rukou

Milé sestry a bratři!

Ráda bych se s vámi podělila o zážitek, který se mi stal začátkem února. Byla jsem objednaná gastroenteroložkou na odstranění polypu ze žaludku, který náhodně objevila před třemi roky. Protože od té doby povyroستl, rozhodla, že se musí ze žaludku odstranit. Je to zákrok sice nepříjemný, ale poměrně jednoduchý. U mne to bylo komplikované tím, že mám umělou aortální chlopu a musím brát léky na ředění krve. Ty se ale musí před zákrokem vysadit.

Paní doktorka mne objednala do Úrazové nemocnice k lékaři, se kterým spolupracuje. Pan doktor mne ale svým chováním znejistil. Když mi sdělil některé informace týkající se operace a kdy mám na ni přijít, přestal si mne všímat. Zprávu od paní doktorky, která mne za ním poslala, měl před sebou, ale ani si ji nepřečetl. Musela jsem ho upozornit na to, že беру léky na ředění krve (což bylo v té zprávě napsáno). Doporučil mi obrátit se na mého praktického lékaře nebo na někoho jiného, kdo by mi mohl říci, jak mám léky na ředění krve vynechat, protože on to neví. Měla jsem na něho ještě několik dotazů, ale on si vyřizoval soukromý telefonát a vůbec mi na ně neodpovídal.

Odešla jsem od něho se značným zklamáním a s nedůvěrou. Dokonce jsem uvažovala, že zákrok zruším a objednám se někde jinde. Pak jsem si vzpomněla na

operaci srdce, kterou jsem podstoupila asi před půl rokem. Tehdy jsem se zcela svěřila do Božích rukou. Operace srdeční chlopně byla mnohem vážnější než zákrok v žaludku, a přesto jsem se jí vůbec nebála, protože jsem důvěřovala Pánu Bohu. Víím, že mne má rád a že ví, co je pro mne nejlepší. Proto všechno, co se stane, je z jeho vůle a my mu musíme jen důvěřovat. Moje operace srdeční chlopně dopadla velice dobře a já jsem díky Panu Bohu (co se týká srdce) naprosto v pořádku.

Proto jsem zákrok v žaludku také svěřila do Božích rukou a do nemocnice jsem šla s vírou, že Pán Bůh vyslyší moje modlitby a že vše dobře dopadne. A Pán Bůh moje modlitby vyslyšel, a to způsobem, který jsem vůbec neočekávala. Dal mi totiž úplně jiného lékaře, a to rovnou primáře oddělení. Díky jeho laskavému a vstřícnému chování jsem byla úplně klidná. Zákrok proběhl bez problémů. Když jsem se pana primáře zeptala, proč mi zákrok neprováděl pan doktor, ke kterému jsem byla objednaná, řekl, že pan doktor byl odvolán k jiné operaci. Vtom opět vidím Boží zásah. Znovu se mi potvrdilo, že se na Pána Boha mohu vždycky spolehnout.

Suliko Česneková

Letopisy

k březnovým výročím

2. 3. 1282 – umírá sv. Anežka Přemyslovna (též zvaná Česká). Narodila se jako nejmladší dcera krále Přemysla Otakara I. ze svazku s Konstancí Uherskou. Mládí strávila v kláštorech ve slezské Trzebnici a v Doksaněch, kde se jí dostalo dobrého vzdělání. Byla zasnoubena s Konrádem, synem vratislavského vévody Jindřicha

Bradatého, ten však před svatbou zemřel. Šťěstí v lásce jí nekvetlo ani nadále, byla několikrát zasnoubená s různými významnými muži své doby, ale ze svatby vždy z různých důvodů sešlo. Když po smrti jejího otce padla i poslední z nabídek na sňatek ze strany rodu Štaufů, nechal jí její bratr Václav I. svobodu volby a Anežka se rozhodla pro duchovní život. V roce 1232 zakládá za podpory svého bratra Václava I.

na Starém Městě pražském špitál, jenž byl posléze rozšířen na špitální řád křížovníků s červenou hvězdou při kostele sv. Františka. Řád se ve střední Evropě poměrně rychle rozšířil (např. kláštery v Chebu, Znojmě, Vratislavi či Karlskirche ve Vídni). Pokusila se i o ustavení ženského řádu, ale tady neuspěla – nicméně osobně dodržovala řádovou reguli františkánů. Proslula jako obětavá pečovatelka o chudé a nemocné. Zároveň však byla i velice vzdělanou ženou mluvící čtyřmi jazyky a zapojila se i do soudobé diplomacie a teologie. Zemřela ve věku 71 let a již necelé půlstoletí po jejím skonu začala snaha o její svatořečení. Blahořečena byla však až v roce 1874 a svatořečení se dočkala až 12. listopadu 1989. Zajímavostí je, že jak tehdy v Římě při obřadu svatořečení připomněl Tomáš Halík, podle pověstí se v našich zemích dlouho tradovala víra, že „až bude Anežka Česká svatořečena, bude v Čechách konečně dobře“. Asi na tom něco bude, když pět dní po této události začala sametová revoluce a komunistický režim se začal hroutit.

3. 3. 1912 – narozen Vít Bohumil Tajovský. Po ukončení gymnázia v blízkém Havlíčkově Brodě vystudoval teologii a nastoupil do kněžského semináře v Hradci Králové, kde byl v červnu 1937 vysvěcen na kněze. Poté učil na gymnáziu v Humpolci. 2. února 1948 se stal opatem želivského kláštera, pročež mu bylo komunistickým režimem zakázáno vyučovat na gymnáziu. V souvislosti s číhošťskými událostmi (viz Kompas 12/2019) byl Vít Tajovský zatčen a

v prvním vykonstruovaném procesu s ře-
hovními představenými odsouzen k 20 letům
těžkého žaláře. Propuštěn byl na amnestii
v roce 1960 už se silně podloměným
zdravím. Nesměl dál vykonávat kněžskou

službu (alespoň tedy veřejně), živil se proto
jako lesní dělník, topič a podnikový archivář.
Po srpnových událostech roku 1968 se
znovu dostal do hledáčku Státní
bezpečnosti, byl sledován a opakovaně
vyslýchán. I přesto však pokračoval v práci
pro církev, doufal, že se jednou bude moci
vrátit do Želiva a obnovit tam řeholní život.
Toto se mu nakonec po sametové revoluci
splnilo v roce 1991. Téhož roku byl opatu
Tajovskému udělen čestný doktorát na
řádové univerzitě v St. Norbert College ve
winsconsinském De Pere (USA) a 28. října
1996 byl vyznamenán prezidentem
republiky „za vynikající zásluhy o
demokracii a lidská práva“ řádem TGM. Vít
Tajovský zemřel 11. prosince 1999.

27. 3. 1832 – narození Jana Balcara – viz
samostatný medailonek dále.

► *Josef Vávra*

Jan Balcar

Letos si připomínáme 190 let od
narození Jana Balcara, prvního
kazatele nejstaršího sboru Církve
bratrské v Bystrém. Narodil se 27. března
1832 v Horní Radechové u Náchoda. Do
školy chodil jen do svých deseti let, potom si
musel sám vydělávat na obživu. V dospělosti
se živil jako ruční tkadlec a příležitostný
zedník.

V období duchovního hledání po
dvacátém roce života se mu dostala do ruky
kniha o slavnosti 300 let od reformace v roce
1817. Ta ho nasměrovala k protestantismu.
Po nějaké době se mu podařilo získat Bibli,
což nebylo úplně snadné. Začal navštěvovat

evangelický kostel v nedalekém Stroužném,
těsně za hranicemi na německém (dnes
polském) území. Ve Stroužném a v okolí žilo
česky mluvící obyvatelstvo, takže se zde
konaly bohoslužby v češtině. Kolem Balcara
se vytvořila skupinka lidí, kteří v roce 1856
vystoupili z katolické církve. Stali se členy
nejbližšího evangelického reformovaného
sboru v Klášteře nad Dědinou, kam to ale
měli několik hodin cesty pěšky. Proto se
spíše scházeli sami po chalupách a chodili do

Stroužného. Balcar byl mezi nimi od začátku vůdčí postavou. Oženil se s Josefou Hurdálkovou, vdovou se čtyřmi dětmi, která se mu stala velkou oporou a často vyvažovala jeho vznětlivou a neústupnou povahu.

Balcar se články v časopisech i osobními rozhovory snažil napravovat různé nešvary uvnitř evangelické církve. Dostal se také do užšího spojení se skupinou evangelíků v okolí Bystrého v Orlických horách, kteří podobně jako on vystoupili z katolické církve teprve před několika lety. Zásadní zvrat v jeho životě přišel v roce 1862, kdy se prostřednictvím strouženského faráře Kurtze seznámil s Danielem Edwardem, misionářem Svobodné církve skotské mezi židy ve slezské (tehdy německé) Vratislavi. Pod jeho vlivem prožil hluboké obrácení s poznáním, že k Bohu nevedou sebelepší lidské snahy, ale jeho milost. Stal se kolportérem Biblí Skotské biblické společnosti – chodil po širokém okolí dům od domu, prodával Bible a svědčil lidem o vykoupení v Ježíši Kristu.

V roce 1868, jakmile to nové zákony umožnily, vystoupil Balcar a skupina lidí kolem něho z evangelické církve a ustavili sbor Svobodné evangelické církve české. Ta byla zpočátku součástí Edwardovy Svobodné evangelické církve německé. V roce 1870 byl Balcar zvolen za kazatele a ordinován v jiné spřátelené církvi na západě Německa. Těžiště sboru se postupně přesouvalo do Orlických hor, proto se

Balcar z Horní Radechové přestěhoval nejprve do vesničky Rzy a v roce 1880 do nově postavené skromné modlitebny v Bystrém. Sbor díky velkému misijnímu zápalu kazatele Balcara i dalších členů navzdory nepřízní státních úřadů početně rostl nejen na horách, ale i v okolí Hradce Králové. Po vzoru Daniela Edwarda se Balcar snažil i o misii mezi židy. Spolupracoval také s obrácenými křesťany z jiných církví, i když se s nimi vždy neshodl.

Balcarovi velmi šlo o to, aby členové sboru nebyli jen formálními křesťany, ale žili podle Božího Slova. Jeho důraz na kázeň byl snad až příliš silný a někdy tvrdý. Na druhou stranu jasně zdůrazňoval, že všichni jsme omilostnění hříšníci. Část sboru pobouřilo, když se po smrti své manželky podruhé oženil se svobodnou matkou. Někteří členové se připojili k pražské Svobodné reformované církvi, jiní se vrátili do reformované církve.

Jan Balcar zemřel v roce 1888 v 56 letech na tuberkulózu. Rozdělený sbor se po několika letech znovu sloučil a připojil se ke Svobodné reformované církvi, dnešní Církvi bratrské.

Pestrý život Jana Balcara jde jen těžko vměstnat do několika odstavců. Více se můžete dočíst v knize Jan Balcar – Životní příběh tkalce a kazatele, která je k dostání v knihkupectví Samuel (www.samuelcz.com).

► Tereza Vinterová

Co ženy očekávají od mužů a co muži čekají od žen Aneb ženy mají vždycky přednost!

Otevřené hovory o manželství – 9. dubna 2022
Sbor Církve bratrské v Brně, Kounicova 15
Pozvěte své přátele

Začátek v 9.30

Březen v našem sboru

Nedělní shromáždění i biblické hodiny jsou přenášeny on-line prostřednictvím YouTube, platný odkaz najdete vždy na cb.cz/brno.

Pravidelné i mimořádné pobožnosti
(v 10.00, pokud není uvedeno jinak)

6. 3. kaz. Karel Hůlka + Večeře Páně
13. 3. br. Josef Vávra
20. 3. br. Petr Raus
27. 3. kaz. Karel Hůlka

13. 3. Večer chval

Modlitební chvíle vždy v neděli v 9.20.

Nedělní besídka vždy v neděli současně s pobožností.

27. 3. 15.00 Výroční členské shromáždění

Biblické hodiny (18.00)

2. 3. br. Petr Raus
9. 3. kaz. Karel Hůlka
16. 3. kaz. Karel Hůlka
23. 3. br. Josef Vávra
30. 3. kaz. Karel Hůlka

Zkoušky pěveckého sboru
Každý pátek 16.45.

Dorosty i mládež

Mládež – pondělí 17.30 – 19.30
Malý dorost – úterý 17.00 – 19.00
Velký dorost – čtvrtek 17.00 – 19.00

Klub rodičů a dětí

Středa – 9.00 (1× za 14 dnů)

Přesné informace, pozvánky a aktuality sledujte, prosím, na webu Církve bratrské a na facebooku pod názvem CBmamaCluB, případně mohou být rozesílány e-mailem.

Tvořivý kroužek bude každou středu 14.30 – 17.30

Setkání seniorů bude 12. dubna v 10.00

Brusleníčko (fotbálek)

Situace nejasná. Bližší informace podá Tomáš Kotrbatý (tel.: 605 307 274).

On-line setkání nad Bibli je každý pátek od 20 hodin. Adresa pro připojení je vždy v pátek večer na sborovém webu (cb.cz/brno).

Další aktivity:

Zveme všechny, kdo se věnují pastorační, na společné setkání 21. 3. 2022 od 17 hodin v šachovnicovém sále.

Hledáme dobrovolníky-řidiče s vlastním autem, kteří by byli ochotni jednou za čas přivést do shromáždění bratry nebo sestry, kteří sami nemohou přijít nebo bydlí dál od Brna. Pokud byste se chtěli do této služby zapojit, prosíme, přihlaste se u sestry Křipačové.

Oznámení pro Kompas zpracovává Lydie Křipačová. Prosíme, abyste oznámení týkající se akcí dalšího měsíce směřovali právě k Lydii, nebo zasílali do redakční rady Kompasů.